

at tilpasning til forringede økonomiske konkurrencevilkår ikke går over pris-sænkning. Anses en reallønsnedgang for nødvendig i denne tilpasningsproces, må den øjensynlig tilvejebringes over prisstigning og valutanedskrivning — jfr. faldet i 1935—37. Og endelig for det tredje er det vel et af de tydelige træk i det brogede billede af mellemkrigstidens europæiske økonomi, at lønmodtagerne fik en større levestandard i en langsommere expanderende økonomi.

Hvad de øvrige fik, har her kun kunnet antydes løseligt. Men herom skulle de kommende bind i serien kunne oplyse os.

Poul Milhøj.

EKSAMENSOPGAVERNE I ØKONOMI OG STATISTIK

Københavns Universitet

Statsvidenskabelig eksamen, sommeren 1954.

1. del:

Nationalekonomi.

1. Hvilken betydning har det, om en vare produceres af få eller mange virksomheder?
2. Hvorledes påvirkes et lands økonomiske forhold af en konjunkturopgang i udlandet?

Driftsøkonomi.

1. Afskrivningsproblemer under store prisbevægelser.
2. Hvilke virkninger kan sæsonsvingninger have ved planlægning af en virksomheds politik?

2. del:

Nationalekonomi I.

Der ønskes en analyse af nationalbankens balance 1939—1949. (Det nødvendige talmateriale er vedlagt).

Nationalekonomi II.

Nævn nogle eksempler på prisdiskrimination og gør rede for, hvad der er bestemmende for prisernes højde på forskellige delmarkeder.

Udvalgte fag.

Finansvidenskab.

En sammenligning mellem anvendelsen af indkomstskatter og ejendomsskatter, herunder real property taxes, som vigtigste skat i den kommunale beskatning.

Socialpolitik.

Sammenlign virkningerne af forskellige finansieringsformer for den sociale sikring.

Industri- og handelspolitik.

Bruttoprissystemets baggrund og virkninger.

Statistik.

A. Nedenstående tabel viser, hvorledes en gruppe på 259 patienter lidende af en vis sygdom svinder ind på grund af død og »udvandring« i tiden efter sygdommens diagnosticering. (Patienterne regnes at være lige gamle ved sygdommens diagnosticering. »Udvandring« betyder, at patienten er udgået af observationsmaterialet i den angivne periode, og at patienten har været i live på dette tidspunkt).

Tabellen viser endvidere befolkningens normale dødssandsynligheder (q) for de pågældende aldre.

Beregn dødssandsynlighederne for patientgruppen i de enkelte aldre og sammenlign disse dødssandsynligheder med de normale.

Beregn overdødeligheden som differenserne mellem de to sæt af dødssandsynligheder. Beregn endvidere den til overdødeligheden svarende overlevelsestavle og forklar dennes betydning. Kan patientgruppens overdødelighed karakteriseres ved et enkelt tal?

259 patienters afgang på grund af død og »udvandring« samt en tilsvarende befolknings normaldødelighed.

Observationsår	Antal patienter ved periodens begyndelse	Døde i perioden	»Udvandrede« i perioden	Normal døds-sandsynlighed
0	259	12	9	0,018
1	238	15	10	0,019
2	213	24	23	0,020
3	166	16	17	0,021
4	133	11	20	0,023
5	102	9	8	0,024
6	85	5	15	0,025
7	65	6	7	0,027
8	52	6	3	0,028
9	43	2	3	0,030
10	38	3	5	0,031
11	30	3	6	0,032
12	21	0	3	0,034
13	18	1	2	0,036

B. Forklar forskellen på en additiv og en multiplikativ sæsonbevægelse. Angiv nogle metoder til bestemmelse af sæsonbevægelser og forklar hvilke metoder, der egner sig specielt for den ene eller den anden af de ovenfor nævnte sæson typer.

Aarhus Universitet

Økonomisk eksamen, sommeren 1954.

1. del:

Driftsøkonomi.

1. Der ønskes en diskussion af begrebet afsætningselasticitet, og i forbindelse hermed en redegørelse for begrebets anvendelse i forskellige afsætningspolitiske situationer.
2. En virksomhed har anskaffet en maskine til en anskaffelsessum af 5.000 kr. Maskinens økonomiske levetid anslås til 8 år, og virksomheden regner med en kassationsværdi på 500 kr.

Opstil en afskrivningsplan for den pågældende maskine, idet det forudsættes, at denne skal afskrives efter den degressive metode (reducing balance method).

Samfundsbeskrivelse.

Redegør for indholdet i anførte opstilling over Danmarks kapital- og handelsbalance og kommenter væsentlige ændringer i posterne mellem 1951 og 1952.

Materiale: Stat. Arbog 1953. Tabel 195, s. 174—75.

2. del:

Nationaløkonomi.

Sammenlign mulighederne for betalingsbalanceudligning i tilfælde af betalingsbalanceunderskud a) mellem forskellige lande og b) mellem forskellige områder indenfor et enkelt land.

Driftsøkonomi.

1. En kommune skal anlægge et vandværk til forsyning af et nyt boligkvarter. Det årlige vandforbrug, der i øjeblikket udgør n_0 m³, forventes at ville stige lineært indtil det tidspunkt T, hvor kvarteret er fuldt udbygget, hvorefter man regner med, at det årlige vandforbrug vil forblive uforandret.

Anskaffelsessummen for et vandværk med en kapacitet på c m³ pr. år er

$$A = 1.000.000 + 1.000 \cdot c,$$

og de årlige udgifter til reparation og vedligeholdelse af anlægget anslås til 3 % af anskaffelsessummen.

Man overvejer nu to forskellige muligheder, idet man enten 1) straks kan udbygge anlægget fuldt ud, således at det kan dække behovet i tidspunkt T, eller 2) kan udbygge værket i to etaper, idet man straks opfører et anlæg,

der er tilstrækkeligt stort til at dække behovet indtil tidspunkt $\frac{T}{2}$, hvorefter

anlægget udbygges i et sådant omfang, at de to udbygningsetaper tilsammen kan dække behovet i tidspunkt T.

Afgør ved hjælp af den kritiske værdimetode, hvilken af de to muligheder man skal vælge, idet der regnes med en kalkulationsrentefod på $i = 0,05$ p. a.

2. Diskuter begreberne isoleret kapitalværdi, erstatningsværdi og modificeret erstatningsværdi og gør rede for deres anvendelse med henblik på vurdering af faste anlæg.

Statistik.

Sammenlign arbejdsløsheden i 1952 i hovedstaden, provinsbyerne og landkommunerne (Statistisk Årbog 1953, tabel 226) og undersøg ved hjælp af andre oplysninger fra årbogen, i hvilket omfang forskellen beror på arbejdsstyrkens sammensætning.